

Dossier: metaal-op-metaal heupprotheses

Heleen Croonen en
Henk Maassen

Ruim de helft van de Nederlandse ziekenhuizen heeft metaal-op-metaalheupen geplaatst. Dat blijkt uit een enquête van Medisch Contact en het televisieprogramma KRO Reporter. Dit type protheses kan schadelijk zijn voor de gezondheid. Metaalslijpsel kan zich verspreiden en ontstekingen rondom de heup veroorzaken. Deze kunstheupen worden nu niet meer geplaatst. Patiënten die er al een hebben, worden jaarlijks gecontroleerd. Bij sommigen moet het implantaat worden verwijderd.

MC presenteert de cijfers, een tijdsbalk, de medische feiten en reacties van betrokkenen.

Wat de Britten wel hebben, missen wij in Nederland: een gedegen en langlopend orthopedisch protheseregister. Pas in 2008 is de Nederlandse Orthopaedische Vereniging gestart met registreren, te kort om al over cijfers te beschikken. Cijfers over de schaal waarop MoM-protheses in Nederland zijn geplaatst, ontbreken dus. Medisch Contact en KRO Reporter legden 95 ziekenhuizen een enquête voor. Uiteindelijk reageerden 78 ziekenhuizen. Daarvan hebben er 56 MoM-heupen geplaatst, 18 niet en vier ziekenhuizen deden geen heupoperaties. De rest reageerde niet. Beide redacties gingen aan de slag met de enquêteresultaten. De ziekenhuizen die reageerden op het onderzoek hebben samen 8411 MoM-protheses geplaatst. Het Jeroen Bosch Ziekenhuis in Den

Bosch plaatste er het meest: 850 stuks (zie de tabel).

Het heeft geen klachten geregend. Van de 56 ziekenhuizen die MoM-heupen hebben geplaatst, kregen er 41 geen klachten, tien ziekenhuizen kregen één klacht, drie melden twee klachten en twee ziekenhuizen ontvingen het maximum van drie klachten.

Klachten

De klachten gaan over protheses van meerdere producent; fabrikant DePuy die een recall deed van haar ASR-heupprotheses springt er dus niet uit. De ziekenhuizen nemen protheses af van onder meer Smith & Nephew, Zimmer, Biomet en DePuy. Veel ziekenhuizen werken met protheses van verschillende producenten. Nederland loopt niet voorop met de MoM-heup. De eerste MoM-heup met *resurfacing* en grote kop is in 1997 Europees geregistreerd, maar de meeste ziekenhuizen beginnen pas in 2004 en 2005 met MoM-heupen. Het Ommelander ziekenhuis in Delfzijl is de eerste in 1999 en heeft de heupen het langst geplaatst: elf jaar, gevolgd door het Jeroen Bosch Ziekenhuis met 10 jaar. In de jaren 2010-2011 stoppen de meeste ziekenhuizen met MoM-heupen. De gevaren zijn dan langzaam maar zeker bekend geworden. Inmiddels worden nergens in ons land nog MoM-heupprotheses geplaatst.

Websites met aanvullende informatie en eerdere MC-artikelen over dit onderwerp vindt u bij dit dossier op www.medischcontact.nl

Ziekenhuizen die de meeste MoM-heupprotheses plaatsten

Jeroen Bosch Ziekenhuis, Den Bosch	850
Isala klinieken, Zwolle	654
Vlietland Ziekenhuis, Schiedam	520
Meander Medisch Centrum, Amersfoort	451
St Anna Ziekenhuis, Geldrop 351	

Met dank aan Eliza Bergman en Dirk Bayens van KRO Reporter.